

XVIII.

B e t æ n k n i n g

over

Udkast til Lov om Fæstes Overgang til Selveiendom.

(Afgiøven af Landsthingets Udvalg.)

Skjøndt flere af Medlemmerne af undertegnede Udvalg, der ifølge Thingets Beslutning har at afgive Betænkning over et af Sde Landsthingsmand for 2den Kreds indbragt Udkast til Lov om Fæstes Overgang til Selveiendom, betragte Fæstesagen fra et meget forskjelligt Standpunkt, have dog de 8 af Udvalgets 9 Medlemmer været enige i, at det heromtalte Lovudkast ikke i sin Heelhed bør anbefales Thinget til Stadfæstelse. Halvdelen af disse 8 Medlemmer (Bardensfleth, Friis, Lüttichau og Unsgaard), anseer nemlig enhver tvingende Indskriften fra Statens Side i den heromhandlede Henseende for at være uberettiget; og den anden Halvdeel (Bergsøe, Krarup, Leuning og Thalbiker), som antager, at en saadan Indskriften vel under visse Betingelser kunde have sin Berettigelse, især naar den havde det de offentlige Stikfæstelser tilhørende Bøndergods til Gjenstand, troer dog ikke at de forhaandenværende Forhold berettiger til Udfæstelsen af en det hele Fæstegods omfattende Tvångslov. Under disse Omstændigheder har Udvalget troet at turde fritage sig for den nærmere Udvikling af dets Betænkneligheder ved Udkastets Bestemmelser i det Hele eller det Enkelte, og medundertegnede Christensen har, med Hensyn til Alt hvad der om denne Sag allerede saa længe har foreligget, troet at burde indskrænke sig til simpelt hen som Minoritet at fastholde Udkastet principalt, imødesende dets endelige Afgjørelse for Thingets Bedkommende ved Afstemningen over samme.

Samtlige Udvalgets Medlemmer have imidlertid været enige i, at Vigtigheden af Fæstes Overgang til Selveiendom ikke kan mis-

kjendes, og at Statsmagten stadig bør have sin Opmærksomhed henvendt paa hvad der til ethvert Tidspunkt overeensstemmende med Retfærdigheds, Billigheds og Statsklogskabs Fordringer maatte kunne gøres for dette almeenvigtige Formaalets Fremme. I Overeensstemmelse hermed have 5 af Udvalgets Medlemmer, nemlig medundertegnede Bergsøe, Krarup, Leuning og Thalbiker, til hvilke B. Christensen subsidiært har sluttet sig, troet, at ikke hele Lovudkastets Antagelse bør fraraades, men kun de, i Antal rigtignok meget overveiende, Paragraffer, der indeholde en tvingende Indskriften fra Statsmagtens Side, eller indeholde Bestemmelser, som forudsatte en saadan; og idet vi have troet at burde stille forskjellige, efter vor Formenting anbefalelige Ændringsforslag til den øvrige Deel af Loven, nemlig de 6 første Paragraffer, der søge at befordre Salg af Fæstegods ved frivillig Overeenskomst, have vi med Hensyn til § 7 og samtlige de efterfølgende Paragraffer troet at burde stille det Ændringsforslag, at der istedetfor samme sættes 5 Paragraffer, der indeholde tvende Forslag til Selveiendoms Fremme, hvis Anvendelse vi finde hensigtsmæssig. Det ene af disse Forslag gaaer ud paa Indførelsen af Commissioner, som skulle bereise Landets Fæstegods i den Hensigt ved en mæglende Virksomhed at fremme frivillig Overeenskomst mellem Godseterne og Fæstebønderne i den heromhandlede Henseende. Vi troe, at saavel den hertil liggende indirekte Udtalelse fra Statsmagtens Side om det Duffelige i, at slige frivillige Overeenskomster maatte blive sluttede, som den Indflydelse, hvilken en mæglende Virksomhed